

**ΠΑΝΕΛΛΗΝΙΕΣ ΕΞΕΤΑΣΕΙΣ Γ' ΤΑΞΗΣ
ΗΜΕΡΗΣΙΟΥ ΓΕΝΙΚΟΥ ΛΥΚΕΙΟΥ
ΔΕΥΤΕΡΑ 23 ΜΑΪΟΥ 2011
ΕΞΕΤΑΖΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑ: ΛΑΤΙΝΙΚΑ
ΘΕΩΡΗΤΙΚΗΣ ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΗΣ**

A1. Να μεταφράσετε στο τετράδιό σας τα παρακάτω αποσπάσματα:

Et si habet Asia suspicionem quandam luxuriae, Murenam laudare debemus, quod Asiam vidit sed in Asia continenter vixit. Quam ob rem accusatores non Asiae nomen Murenae obiecerunt, ex qua laus familiae, memoria generi, honos et gloria nomini constituta est, sed aliquod flagitium ac dedecus aut in Asia susceptum aut ex Asia deportatum.

.....
Porcia, Bruti uxor, cum viri sui consilium de interficiendo Caesare cognovisset, cultellum tonsorium quasi unguium resecandorum causa poposcit eoque velut forte elapso se vulneravit. Clamore deinde ancillarum in cubiculum vocatus Brutus ad eam obiurgandam venit quod tonsoris praeripuisset officium. Cui secreto Porcia «non est hoc» inquit «temerarium factum meum, sed certissimum indicium amoris mei erga te tale consilium molientem...».

Μονάδες 40

Παρατηρήσεις

B1. Να γράψετε τους τύπους που ζητούνται για καθεμιά από τις παρακάτω λέξεις:

suspicionem : την κλητική ενικού

quandam : την αιτιατική ενικού στο ουδέτερο γένος

continenter : τον συγκριτικό βαθμό του επιρρήματος

rem : τη δοτική πληθυντικού

laus : τη γενική ενικού

generi : την αιτιατική ενικού

aliquod : τη γενική ενικού στο ίδιο γένος

dedecus : την αφαιρετική ενικού

viri : τη γενική πληθυντικού

cultellum : την ίδια πτώση στον άλλο αριθμό

eoque : την ονομαστική πληθυντικού στο θηλυκό γένος

tonsoris : τη δοτική πληθυντικού

hoc : την ίδια πτώση στον άλλο αριθμό στο ίδιο γένος

certissimum : την αφαιρετική ενικού του συγκριτικού βαθμού στο ίδιο γένος

tale : τη γενική πληθυντικού στο ίδιο γένος

Μονάδες 15

B2. Να γράψετε τους τύπους που ζητούνται για καθέναν από τους παρακάτω ρηματικούς τύπους:

laudare : το πρώτο πληθυντικό πρόσωπο του ενεστώτα της υποτακτικής στην ίδια φωνή

vidit : το απαρέμφατο του μέλλοντα στην παθητική φωνή

vixit : την αφαιρετική του σουπίνου

obiecerunt : το δεύτερο πληθυντικό πρόσωπο του παρατατικού της υποτακτικής στην ίδια φωνή

constituta est : το τρίτο πληθυντικό πρόσωπο του ενεστώτα της οριστικής στην ίδια φωνή

interficiendo : το δεύτερο ενικό πρόσωπο του ενεστώτα της προστακτικής στην ενεργητική φωνή

cognovisset : το τρίτο ενικό πρόσωπο του μέλλοντα της υποτακτικής στην ίδια φωνή (να ληφθεί υπόψη το υποκείμενο)

resecandorum : το πρώτο ενικό πρόσωπο του συντελεσμένου μέλλοντα της οριστικής στην ενεργητική φωνή

poposcit : τη μετοχή ενεστώτα στην ονομαστική ενικού

elapso : τη γενική του γερονδίου

obiurgandam : το δεύτερο ενικό πρόσωπο του παρακειμένου της οριστικής στην ενεργητική φωνή

venit : το τρίτο ενικό πρόσωπο του παρατατικού της οριστικής στην ενεργητική περιφραστική συζυγία (να ληφθεί υπόψη το υποκείμενο)

praeripuisset : το τρίτο πληθυντικό πρόσωπο του ενεστώτα της οριστικής στην ενεργητική φωνή

est : το δεύτερο πληθυντικό πρόσωπο του μέλλοντα της προστακτικής

molientem : το απαρέμφατο ενεστώτα

Μονάδες 15

Γ1α. «quod Asiam vidit»: να αναγνωρίσετε το είδος της πρότασης (μονάδα 1), να δηλώσετε τη συντακτική της λειτουργία (μονάδα 1) και να δικαιολογήσετε την έγκλιση εκφοράς της (μονάδα 1).

Μονάδες 3

Γ1β. «Murenam laudare debemus»: να αντικαταστήσετε το debeo+απαρέμφατο από τον αντίστοιχο τύπο της παθητικής περιφραστικής συζυγίας. Να δηλώσετε και το ποιητικό αίτιο.

Μονάδες 6

Γ1γ. «cum viri sui consilium de interficiendo Caesare cognovisset»: να μετατρέψετε την πρόταση σε μετοχική με αφαιρετική απόλυτη.

Μονάδες 6

Γ2α. Να γίνει πλήρης συντακτική αναγνώριση των παρακάτω λέξεων:

luxuriae, Murenar, nomini, uxor, tonsorium, secreto

Μονάδες 6

Γ2β. «Clamore deinde ancillarum in cubiculum vocatus Brutus ad eam obiurgandam venit quod tonsoris praeripuisset officium»: να εξαρτηθεί από τη φράση «**Aliquis dicit**».

Μονάδες 4

Γ2γ. «cultellum tonsorium quasi unguium resecandorum causa poposcit»: να αντικαταστήσετε με τελική πρόταση (μονάδες 3) και με σουπίνο (μονάδες 2) τον προσδιορισμό του σκοπού που υπογραμμίζεται.

Μονάδες 5

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ

A1. Και αν η Ασία έχει κάποια υποψία τρυφής, οφείλουμε να επαινέσουμε το Μουρήνα, επειδή είδε την Ασία, αλλά έζησε στην Ασία με εγκράτεια. Γι' αυτό το λόγο οι κατήγοροί του δε μέμφθηκαν (ή επέκριναν) το Μουρήνα για το όνομα Ασία, από την οποία δημιουργήθηκε έπαινος για την οικογένεια, υστεροφημία για το γένος, τιμή και δόξα για το όνομα, αλλά [εννοείται: τον επέκριναν] για κάποιο όνειδος και ντροπή, που είτε παραλήφθηκε στην Ασία είτε μεταφέρθηκε από την Ασία.

Η Πορκία, η σύζυγος του Βρούτου, όταν είχε μάθει το σχέδιο του άνδρα της σχετικά με τη δολοφονία του Καίσαρα, ζήτησε ένα ξυράφι μανικιουρίστα δήθεν για να κόψει τα νύχια της και με αυτό, καθώς της γλίστρησε δήθεν κατά τύχη, πληγώθηκε (ή αυτοτραυματίστηκε). Στη συνέχεια (ή Έπειτα), ο Βρούτος που (ή όταν) κλήθηκε στην κρεβατοκάμαρά της από τις κραυγές (ή τα ξεφωνητά) των υπηρετιών, ήρθε για να τη μαλώσει, επειδή τάχα είχε κλέψει την τέχνη του μανικιουρίστα. Σε αυτόν η Πορκία είπε κρυφά: "Δεν είναι αυτό εδώ μια ασυλλόγιστη πράξη μου, αλλά μια βεβαιότατη απόδειξη της αγάπης μου προς εσένα που μηχανεύεσαι (ή ετοιμάζεις) τέτοιο σχέδιο.

B1.	suspicio rebus alicuius cultellos haec	quoddam laudis dedecore eae(que) certiore	continentius genus virosum tonsoribus talium
B2.	laudemus obiceretis cognitura sit elabendi praeripiunt	visum iri constituuntur resecuero obiurgavisti estote	victu interfice poscens venturus erat moliri

Γ1α. Είναι δευτερεύουσα ή εξαρτημένη επιρρηματική αιτιολογική πρόταση που λειτουργεί ως επιρρηματικός προσδιορισμός της αιτίας συμπληρώνοντας την έννοια του ρηματικού τύπου *laudare* της ΚΠ. Εισάγεται με τον



αιτιολογικό σύνδεσμο *quod* και εκφέρεται με οριστική, γιατί δηλώνει αιτιολογία αντικειμενικά αποδεκτή και πραγματικό και βέβαιο γεγονός, χρόνου παρακειμένου, (*vidit*), γιατί αναφέρεται στο παρελθόν.

Γ1β. Murena laudandus est nobis (δοτική του ενεργούντος προσώπου ή ποιητικού αιτίου).

Γ1γ. consilio viri sui de interficiendo Caesare cognito (a Porcia).

Γ2α. luxuriae: γενική αντικειμενική στο suspicionem
Murenae: έμμεσο αντικείμενο στο obiecerunt
nomini: δοτική προσωπική χαριστική στο constituta est
uxor: παράθεση στο Porcia
tonsorium: επιθετικός προσδιορισμός στο cultellum
secreto: επιρρηματικός προσδιορισμός του τρόπου στο inquit

Γ2β. Aliquis dicit clamore ancillarum in cubiculum vocatum Brutum ad illam obiurgandam venisse quod tonsoris praeripuisset officium.

Γ2γ. ut ungues/ is resecaret
Ungues/ is resectum